

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
PEDRO CRUZ VILLALÓN IŠVADA,
pateikta 2014 m. balandžio 3 d.¹

Byla C-3/13

Baltic Agro AS
prieš
Maksu- ja Tolliameti Ida maksu- ja tollikeskus

(Tartu Ringkonnakohus (Estija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Bendra prekybos politika — Dėmpingas — Galutinis antidėmpingo muitas importuojamam Rusijos kilmės amonio nitrato — Reglamentas (EB) Nr. 2022/95 — Priemonių galiojimo termino peržiūra — Reglamentas (EB) Nr. 661/2008 — Įsipareigojimai dėl kainos — Sprendimas 2008/577/EB — Atleidimo nuo antidėmpingo maito sąlygos — Pirmas nepriklausomas pirkėjas — Importuotojas, įsigijęs amonio nitrato trąšų iš Rusijos eksportuotojo naudodamasis tarpininkaujančios trečiosios bendrovės paslaugomis — Sąjungos maitinės kodeksas — Reglamentas (EEB) Nr. 2913/92 — Maitinės deklaracija — Deklaranto prašymu deklaracijos pripažinimas negaliojančia išleidus prekes — 66 straipsnis“

1. Šioje byloje Teisingumo Teismui iš esmės pateikti keli prejudiciniai klausimai dėl Sąjungos teisės nuostatų, kuriomis iš Rusijos importuojamam amonio nitrato nustatytas antidėmpingo muitas, ir maitų teisės nuostatų, kuriomis reglamentuojama maitinių deklaracijų pripažinimo negaliojančiomis deklaranto prašymu tvarka, išaiškinimo, ir prejudicinis klausimas dėl minėtų maitų teisės nuostatų galiojimo.

2. Šie klausimai pateikti nagrinėjant Rusijos kilmės amonio nitrato importuotojo ir valstybės narės, kurioje jis įsteigtas, maitų tarnybos ginčą dėl to, kad pastaroji atsisakė jį atleisti nuo antidėmpingo maito, numatyto teisės aktuose, taikomuose iš Rusijos eksportuojančio gamintojo, prisiėmusio Europos Komisijos priimtus įsipareigojimus dėl kainos, įsigytoms prekėms.

3. Kadangi atsisakymas pagrįstas tuo, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas importas tarpininkaujant kitai įmonei neatitinka formalių minėtuose teisės aktuose numatytų atleidimo nuo maito sąlygų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia Teisingumo Teismo dėl antidėmpingo teisės akto, kuriame nustatytos minėtos formalios sąlygos, nuostatų išaiškinimo ir taikymo apimtys bei dėl maitų teisės aktų, pagal kuriuos neleidžiama pripažinti minėto importuotojo su nagrinėjamu importu susijusių maitinės deklaracijų negaliojančiomis ir dėl to atleisti nuo šio maito, nuostatų galiojimo atsižvelgiant į lygybės principą.

¹ — Originalo kalba: prancūzų.

I – Teisinis pagrindas

A – Sąjungos teisė

1. Atitinkami antidempingo teisės aktai

4. 1995 m. rugpjūčio 16 d. Reglamentu (EB) Nr. 2022/95² Europos Sąjungos Taryba importuojamam Rusijos kilmės amonio nitratai nustatė galutinį antidempingo muitą. Vėliau pagrindinis antidempingo muittas iš dalies pakeistas ir jo galiojimas kelis kartus pratęstas būtent dėl Bendrijos produkcijos gamintojų atstovų ir dėl atitinkamų eksportuojančių gamintojų prašymų atlikti priemonių galiojimo termino peržiūrą arba tarpinę peržiūrą.

5. Tačiau šioje srityje priimti skirtingi reglamentai neturi tiesioginės reikšmės sprendžiant ginčą pagrindinėje byloje. Iš esmės nagrinėjamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 661/2008³.

6. Reglamento Nr. 661/2008 1 ir 2 straipsniuose nustatyti skirtingi galutinių antidempingo muitų dydžiai amonio nitratai ir tam tikroms trąšoms ir kitiems, pirma, įmonės *Eurochem* ir su ja susijusių įmonių, antra, visų kitų eksportuojančių Rusijos įmonių pagamintiems produktams, kurių sudėtyje yra amonio nitrato.

7. Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Importuojami produktai, kurie deklaruojami išleidimui į laisvą apyvartą ir kuriems sąskaitas faktūras išdavė bendrovės, kurių įsipareigojimus Komisija priėmė ir kurių pavadinimai yra įtraukti į kartais atnaujinamą Sprendimą 2008/577/EB, atleidžiami nuo 2 straipsniu nustatyto antidempingo muto, jeigu:

- juos pagamino, išsiuntė ir jiems sąskaitas faktūras tiesiogiai išrašė minėtos bendrovės pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje, ir
- su tokiais importuojamais produktais pateikiama įsipareigojimo sąskaita faktūra, t. y. prekybinė sąskaita faktūra, kurioje nurodyti bent šio reglamento priede išvardyti rekvizitai ir deklaracija, ir
- deklaruotos ir muitinei pristatytos prekės tiksliai atitinka įsipareigojimo sąskaitoje faktūroje esantį aprašymą“.

8. Reglamento Nr. 661/2008/EB 3 straipsnyje minimu 2008 m. liepos 4 d. Komisijos sprendimu (EB) 2008/577/EB⁴ Komisija priėmė amonio nitratai eksportuojančių Rusijos gamintojų – patronuojančios bendrovės *Acron* narių *JSC Acron* (Didysis Naugardas, Rusija) ir *JSC Dorogobuzh* (Dorogobužas, Rusija) – pasiūlytus įsipareigojimus dėl kainos pagal 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) 384/96 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių⁵ 8 straipsnio 1 dalį.

2 — Reglamentas, kuriuo importuojamam Rusijos kilmės amonio nitratai nustatomas galutinis antidempingo muittas (OL L 198, p. 1).

3 — 2008 m. liepos 8 d. Reglamentas, kuriuo po priemonių galiojimo termino peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 384/96 11 straipsnio 2 dalį ir po dalinės tarpinės peržiūros pagal 11 straipsnio 3 dalį importuojamam Rusijos kilmės amonio nitratai nustatomas galutinis antidempingo muittas (OL L 185, p. 1, klaidų ištaisymas OL 2009 L 339, p. 59).

4 — 2008 m. liepos 4 d. sprendimas, kuriuo priimami įsipareigojimai, susiję su antidempingo tyrimu dėl importuojamo Rusijos ir Ukrainos kilmės amonio nitrato (OL L 185, p. 43, klaidų ištaisymas OL 2009 L 339, p. 59).

5 — OL L 56, 1996, p. 1.

2. Sąjungos muitinės kodeksas

9. Pagrindinėje byloje taip pat keliama klausimai dėl 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą⁶, nuostatų, konkrečiai jo 66 straipsnio, kuriame reglamentuojamos sąlygos, kuriomis deklaranto prašymu muitinės deklaracija pripažįstama negaliojančia, ir jo 220 straipsnio 2 dalies, kurioje apibrėžtos sąlygos, kuriomis dėl muitinės padarytos klaidos atleidžiama nuo reikalavimo sumokėti importo muitus išleidus prekes, taip pat dėl 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas⁷, iš dalies pakeisto 2009 m. balandžio 16 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 312/2009⁸, 251 straipsnio, kuriame, neatsižvelgiant į Muitinės kodekso 66 straipsnio 2 dalį, apibrėžtos sąlygos, kuriomis muitinės deklaracija gali būti pripažinta negaliojančia išleidus prekes, išaiškinimo ir galiojimo.

10. Prireikus šių nuostatų tekstas bus cituojamas toliau nagrinėjant argumentus.

II – Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės

11. Pagrindinės bylos ištakos – *Maksu-ja Tolliameti Ida maksu-ja tollikeskus* (Mokesčių ir muitų tarnyba – Rytinis mokesčių ir muitų centras)⁹ sprendimas, kuriuo reikalaujama, kad po patikrinimo išleidus prekes *Baltic Agro AS* (toliau – *Baltic Agro*) už importuotas iš Rusijos amonio nitrato trąšas sumokėtų antidempingo muitą ir pridėtinės vertės mokesť.

12. Šie antidempingo muitai importuojamam Rusijos kilmės amonio nitratai pirmiausia nustatyti kelis kartus iš dalies pakeistame Reglamente Nr. 2022/95, o šiuo metu – Reglamente Nr. 661/2008.

13. Šiuo atveju nuo 2009 m. spalio mėn. iki 2010 m. sausio mėn. *Baltic Agro*, pasinaudojusi Estijos bendrovės *Magnet Group OÜ*¹⁰ teikiama tarpininkavimo paslauga, iš Rusijoje įsteigtos bendrovės *JSC Acron* nusipirko kelias tonas amonio nitrato trąšų. Šiuo tikslu *Magnet Group* ir *JSC Acron*, taip pat *Magnet Group* ir *Baltic Agro* sudarė kelias pirkimo–pardavimo sutartis.

14. 2010 m. sausio ir vasario mėn. du muitinės tarpininkai pateikė penkis su šiais importuotais produktais susijusias muitinės deklaracijas, kuriose kaip importuotų prekių gavėja nurodyta *Baltic Agro*, o kaip prekių siuntėja dviejose deklaracijose nurodyta *JSC Acron* ir trijose – Latvijos transporto įmonė *OOO Ventoil*.

15. 2010 m. kovo 1 d. ir balandžio 23 d. minėti muitinės tarpininkai MMT pateikė prašymą minėtas deklaracijas pripažinti negaliojančiomis, kadangi, užuot kaip prekių gavėją nurodę *Magnet Group*, nurodė *Baltic Agro*.

16. 2010 m. kovo 3 d. MMT, siekdama išsiaiškinti, ar tinkamai nustatyta importuotų prekių muitinė vertė, apskaičiuoti ir sumokėti importuojant mokėtini mokesčiai, atliko penkių muitinės deklaracijų patikrinimą išleidus prekes.

6 — OL L 302, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307, iš dalies pakeistas 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, p. 1, toliau – Muitinės kodeksas).

7 — OL L 253, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3, toliau – įgyvendinimo reglamentas.

8 — OL L 98, p. 3.

9 — Toliau – MMT.

10 — Toliau – *Magnet Group*.

17. Remdamasi atliktu patikrinimu išleidus prekes, 2010 m. gegužės 31 d. MMT priėmė du pranešimus, kuriuose reikalaujama, kad *Baltic Agro* už importuotas prekes sumokėtų maito mokesčius ir PVM, nes neįvykdė Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų atleidimo nuo maito sąlygų.

18. Dėl šių pranešimų *Baltic Agro* 2010 m. gegužės 31 d. pateikė skundą *Tartu Halduskohus* (Tartu administracinis teismas, Estija) ir tvirtino, kad aplinkybė, jog importuodama aptariamus produktus ji pasinaudojo kitos įmonės tarpininkavimo paslaugomis, mokesčių teisės požiūriu neturi reikšmės.

19. Jos skundas buvo atmetas 2011 m. balandžio 25 d. sprendimu. *Tartu Halduskohus* nusprendė, kad *Baltic Agro* negali būti taikomas atleidimas nuo maito, kadangi importuotas prekes ji įsigijo ne tiesiai iš gamintojo.

20. 2011 m. gegužės 25 d. *Baltic Agro* pateikė apeliacinį skundą *Tartu Ringkonnakohus* (Tartu administracinis apeliacinis teismas, Estija) ir paprašė panaikinti *Tartu Halduskohus* sprendimą, patenkinti skundą ir pateikti Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus dėl Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

III – Prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme

21. Susiklosčius tokioms aplinkybėms, *Tartu Ringkonnakohus* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar <...> Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad importuotojas ir pirmas nepriklausomas pirkėjas Bendrijoje visada turi būti tas pats asmuo?
2. Ar <...> Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalį, siejamą su <...> Sprendimu Nr. 2008/577, reikia aiškinti taip, kad nuo antidempingo maito atleidžiamas tik tas pirmas nepriklausomas pirkėjas Bendrijoje, kuris deklaruojamos prekės neperpardavė dar prieš ją deklaruodamas?
3. Ar <...> Muitinės kodekso 66 straipsnį, siejamą su [įgyvendinimo] reglamento 251 straipsniu ir kitomis procedūrinėmis nuostatomis, susijusiomis su vėlesniais maitų deklaracijos pakeitimais, reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, kai importuojant prekę deklaracijoje klaidingai nurodomas gavėjas, turi būti suteikta galimybė pateikus prašymą deklaraciją pripažinti negaliojančia jau išleidus prekę ir pakeisti įrašą apie gavėją, jei nurodžius tikrąjį gavėją turėtų būti atleidžiama nuo maito mokesčio, kaip numatyta <...> Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalyje, ar šiomis aplinkybėmis <...> Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktą reikia aiškinti taip, kad muitinė negali atlikti paskesnio įtraukimo į apskaitą?
4. Jei į abu trečiojo klausimo alternatyvius variantus būtų atsakyta neigiamai, ar su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 straipsniu, aiškinamu kartu su [SESV] 28 straipsnio 1 dalimi ir 31 straipsniu, suderinama tai, kad pagal <...> Muitinės kodekso 66 straipsnį, aiškinamą kartu su <...> [įgyvendinimo] reglamento 251 straipsniu ir kitomis procedūrinėmis nuostatomis, susijusiomis su vėlesniais maitų deklaracijos pakeitimais, išleidus prekes neleidžiama pripažinti deklaracijos negaliojančia ar pakeisti įrašo apie gavėją, jei nurodžius tikrąjį gavėją turėtų būti atleidžiama nuo maito mokesčio, kaip numatyta Tarybos reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalyje?“

22. Estijos vyriausybė, Europos Sąjungos Taryba ir Komisija pateikė rašytines pastabas. Teisingumo Teismas, manydamas, jog yra pakankamai informuotas, kad priimtų sprendimą, ir taikydamas Teisingumo Tesimo procedūros reglamento 76 straipsnio 2 dalį, nusprendė nerengti teismo posėdžio.

IV – Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

A – Pirminės pastabos

23. Pirmaisiais dviem klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės Teisingumo Teismo teiraujasi dėl pagal Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnį, siejamą su Sprendimo 2008/577 1 straipsniu, importuojamam Rusijos kilmės amonio nitratai taikomo atleidimo nuo antidempingo muito taikymo srities *ratione personae*.

24. Iš tikrųjų Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnyje numatyta atleisti nuo antidempingo muito, šiuo reglamentu nustatyto importuojamiems Rusijos kilmės amonio nitrato produktams, kuriems sąskaitas faktūras išdavė bendrovės, kurių įsipareigojimus Komisija priėmė ir kurių pavadinimai įtraukti į Sprendimą 2008/577. Šiuo atveju minėto sprendimo 1 straipsnyje nurodytos patronuojančiosios bendrovės *Acron* narės *JSC Acron* (Didysis Naugardas, Rusija) ir *JSC Dorogobuzh* (Dorogobužas, Rusija).

25. Vis dėlto šis atleidimas nuo muito pirmiausia taikomas, jeigu, kaip nurodyta Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje, prekes pagamino, išsiuntė ir joms sąskaitas faktūras tiesiogiai išrašė minėtos bendrovės pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje. Be to, Reglamento Nr. 661/2008 priedo 8 punkte numatyta, kad prekybinėje sąskaitoje faktūroje, kurią reikia pridėti prie importuojamų į Bendriją prekių, kurioms taikomas įsipareigojimas, privaloma nurodyti „bendrovės, kuri vykdo importuotojo funkciją, pavadinimą“.

26. Tačiau pagrindinėje byloje neginčijama, kad *Baltic Agro* pasinaudojo Estijos bendrovės *Magnet Group* tarpininkavimo paslauga amonio nitratai importuoti ir kad įsipareigojimų sąskaitos faktūros išrašytos *Magnet Group* vardu, o muitinėje jas deklaravo *Baltic Agro*. Taip pat neginčijama, kad importuotas amonio nitrato trąšas *Baltic Agro* įsigijo ne tiesiai iš *JSC Acron* ir būtent todėl MMT atsisakė ją atleisti nuo antidempingo muito.

27. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konkrečiai klausia Teisingumo Teismo, pirma, ar importuotojas ir pirmas nepriklausomas pirkėjas būtinai turi būti tas pats asmuo ir, antra, ar nuo muito atleidžiamas tik pirmas nepriklausomas pirkėjas, kuris deklaruoja prekes neperpardavė dar prieš ją deklaruodamas.

B – Bylos šalių pastabos

28. Vienintelės šiuos klausimus¹¹ svarsčiusios Estijos vyriausybė ir Komisija, remdamosi skirtingais argumentais, sutaria, kad Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnyje nurodytas atleidimas nuo muito taikomas tik asmeniui, kuris yra ir importuotojas, ir pirmas nepriklausomas pirkėjas Bendrijoje, kuris deklaruoja prekes neperpardavė dar prieš ją deklaruodamas.

29. Pagrindinėje byloje nei *Baltic Agro*, nei *Magnet Group* negali būti atleistos nuo muito. *Baltic Agro* yra importuotoja, tačiau ne pirma nepriklausoma pirkėja Bendrijoje, nes prekes įsigijo iš *Magnet Group*. *Magnet Group* yra pirma nepriklausoma pirkėja Bendrijoje, tačiau prekes prieš jas atgabendama į Bendrijos muitų teritoriją perpardavė *Baltic Agro*, o ši atliko su muitinės deklaracija susijusius formalumus.

11 — Savo rašytinėse pastabose Taryba atsakė tik trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus.

30. Tačiau iš esmės *Baltic Agro* mano, jog Reglamente Nr. 661/2008 visiškai nenurodyta, kad importuotojas ir pirmas nepriklausomas pirkėjas turi būti tas pats asmuo ir kad būtent pirmas nepriklausomas pirkėjas privalo pateikti deklaraciją savo vardu, kad būtų atleistas nuo maito. Be to, nėra jokio pagrindo atsisakyti atleisti nuo šio maito, nes neįyla jokių abejonių nei dėl prekių kilmės, turinio, kiekio, vertės ir pirkėjo tapatybės, nei dėl eksportuojančių gamintojų įsipareigojimų laikymosi.

C – Analizė

31. Kaip matyti iš Reglamente Nr. 661/2008 159 konstatuojamosios dalies, trys jo 3 straipsnyje nurodytos sąlygos (pagal vieną iš jų importuojamas prekes turi pagaminti, išsiųsti ir joms sąskaitas faktūras tiesiogiai išrašyti eksportuojančios bendrovės pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje) grindžiamos būtinybe, kad „Komisija ir muitinės galėtų veiksmingai stebėti, kaip bendrovės vykdo įsipareigojimus, kai atitinkamai muitinei pateikiamas prašymas išleisti prekes į laisvą apyvartą“. Sprendimo 2008/577 21 konstatuojamoje dalyje iš esmės pakartojami tie patys motyvai.

32. Be to, savo rašytinėse pastabose Komisija nurodė, kad su tiesiogine prekyba susijusiomis nuostatomis iš esmės siekiama sudaryti sąlygas skaidriai kontroliuoti mažiausią importo kainą, kurios laikytis įsipareigoję eksportuojantys gamintojai, kadangi bet koks paskesnis perpardavimas gali lemti minėtas kainas paveikiančias papildomas išlaidas.

33. Todėl argumentais, iš esmės susijusiais su Komisijos ir valstybių narių kompetentingų institucijų vykdoma eksportuojančių gamintojų prisiimtų įsipareigojimų, dėl kurių jie gali būti atleisti nuo antidempingo maito amonio nitrato, vykdymo kontrole, pagrindžiami konkretūs Reglamente Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje numatyti reikalavimai.

34. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad tokių reikalavimų nebuvo anksčiau galiojusiame teisės akte, Tarybos reglamentu (EB) Nr. 993/2004¹² įtrauktame į teisės aktus, kuriais nustatytas antidempingo maitas Rusijos kilmės amonio nitrato. Iš tikrųjų tuo reglamentu, priimtu siekiant suderinti minėtus teisės aktus, kai 2004 m. gegužės 1 d. dešimt naujų valstybių narių įstojo į Europos Sąjungą, į Tarybos reglamentą (EB) Nr. 658/2002¹³, kuriame buvo nurodyti panašūs, tačiau ne tokie kaip Reglamente Nr. 661/2008¹⁴ 3 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje nurodyti reikalavimai, įtrauktas 1a straipsnis. Tokių reikalavimų nebuvo ir reglamentuose dėl įsipareigojimų, kuriems Reglamente Nr. 993/2004 numatyta taikyti atleidimą nuo maito, priėmimo¹⁵.

35. Tačiau nei Reglamente Nr. 661/2008, nei Sprendime 2008/577 nepateikta išsamesnių konkrečių priežasčių, dėl kurių įtraukti šie nauji reikalavimai, paaiškinimų.

12 — 2004 m. gegužės 17 d. Reglamentas, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 658/2002 dėl importuojamo amonio nitrato, kurio kilmės šalis yra Rusija, apmokestinimo galutiniu antidempingo maitu ir Reglamentą (EB) Nr. 132/2001 dėl importuojamo amonio nitrato, kurio kilmės šalys yra Lenkija ir Ukraina, apmokestinimo galutiniu antidempingo maitu ir laikino maito galutinio surinkimo, bei Lietuvos kilmės importui taikomos antidempingo procedūros nutraukimo (OL L 182, p. 28).

13 — 2002 m. balandžio 15 d. Reglamentas, įvedantis galutinį antidempingo maito mokestį Rusijos kilmės amonio nitrato importui (OL L 102, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 41 t., p. 67).

14 — Taigi, kaip matyti iš pateiktų aiškinimų, būtent iš Reglamente Nr. 993/2007 9, 10 ir 17 konstatuojamųjų dalių, reglamento tikslas – įvesti specialų režimą kaip atleidimą nuo maito tik į dešimt naujų valstybių narių importuojamam amonio nitrato, kad taikant Reglamentą Nr. 658/2002 numatytą antidempingo maitą Rusijos kilmės amonio nitrato būtų išvengta staigaus ir didelio kainų šuolio šiose valstybėse, kad amonio nitrato produktai netaptų neįperkami galutiniais vartotojams ir kad nebūtų sutrikdyti įprastiniai prekybos srautai.

15 — 2004 m. gegužės 18 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1001/2004, priimančias įsipareigojimus, pasiūlytus pagal antidempingo procedūrą dėl amonio nitrato, kurio kilmės šalis yra Rusijos Federacija ir Ukraina, importo, ir įpareigojantis registruoti importuojamą amonio nitrato, kurio kilmės šalis yra Rusijos Federacija ir Ukraina, importo, ir įpareigojantis toliau registruoti importuojamą amonio nitrato, kurio kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba Ukraina (OL L 344, p. 24).

36. Todėl būtina konstatuoti, kad nei pagal Reglamentą Nr. 661/2008, nei pagal Sprendimą 2008/577 negalima nustatyti, ar importuotojas ir pirmas nepriklausomas pirkėjas būtinai turi būti tas pats asmuo, arba suprasti priežastis, dėl ko taip turi būti.

37. Vis dėlto Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje nurodytuose reikalavimuose, derančiuose su išipareigojimais ir kontrolės reikalavimais, kurie ten nustatyti, labai aiškiai numatyta atleisti nuo antidempingo muto, jeigu pirmiausia importuojamus produktus išsiuntė ir jiems sąskaitas faktūras tiesiogiai išrašė eksportuojantys gamintojai pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje.

38. Tačiau iš šio sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą aiškiai matyti, kad negali būti laikoma, jog *Baltic Agro* įvykdė šias abi sąlygas.

39. Be to, nenustatyta ir netgi nebuvo tvirtinama, kad šie reikalavimai yra neproporcingi arba akivaizdžiai netinkami kontrolės tikslui pasiekti.

40. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į pirmąjį ir antrąjį prejudicinius klausimus atsakyti, jog Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jame numatytas eksportuojančių gamintojų, išvardytų Sprendime 2008/577, atleidimas nuo antidempingo muto taikomas tik toms prekėms, kurioms pastarieji tiesiogiai išrašė sąskaitas faktūras ir kurias išsiuntė pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje, kuris jų neperpardavė dar prieš jas deklaruodamas muitinėje.

V – Dėl trečiojo ir ketvirtąjo klausimų

A – Pirminės pastabos

41. Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismui pateikia du klausimus dėl kelių Muitinės kodekso ir įgyvendinimo reglamento nuostatų išaiškinimo. Pirmiausia šis teismas klausia, ar pagal Muitinės kodekso 66 straipsnį ir įgyvendinimo reglamento 251 straipsnį nacionalinės muitinės, gavusios prašymą, gali pripažinti muitinės deklaraciją negaliojančia išleidus prekes, kai minėtas prašymas grindžiamas padaryta klaida nurodant prekių gavėją ir kai minėtoms prekėms būtų taikomas atleidimas nuo antidempingo muto, jeigu šios klaidos nebūtų. Toliau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar tokiomis kaip pagrindinės bylos aplinkybėmis Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad minėtos institucijos negali atlikti minėto muto paskesnio įtraukimo į apskaitą.

42. Ketvirtuoju klausimu, kuris priklauso nuo atsakymo į trečiąjį klausimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikia Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl Muitinės kodekso 66 straipsnio, siejamo su įgyvendinimo reglamento 251 straipsniu, nuostatų galiojimo. Konkrečiau jis klausia, ar tai, kad gavus prašymą negalima klaidingos muitinės deklaracijos pripažinti negaliojančia, priklauso nuo šių nuostatų taikymo ir ar tai, kad dėl to negalima pasinaudoti Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnyje numatyto atleidimu nuo antidempingo muto, yra suderinama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 20 straipsniu ir SESV 28 straipsnio 1 dalimi ir 31 straipsniu.

B – Bylos šalių pastabos

43. Estijos vyriausybė mano, kad trečiasis ir ketvirtasis klausimai yra nepriimtini, nes jie grindžiami klaidinga prielaida, kad muitinės deklaracijoje padaryta klaida įrašant prekių gavėją. Muitinės deklaracijoje *Magnet Group* negalėjo būti nurodyta kaip šių prekių gavėja, nes su išleidimu į laisvą apyvartą susijusius muitinės formalumus atliko *Baltic Agro*. Todėl pagrindinėje byloje nagrinėjamas

atvejis nepriskiriamas nė prie vieno Muitinės kodekso 66 straipsnyje, įgyvendinimo reglamento 251 straipsnyje arba Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalyje numatyto atvejo. Bet kuriuo atveju Muitinės kodeksas ir įgyvendinimo reglamentas nėra nesuderinami su Chartijos 20 straipsniu ir SESV 28 straipsnio 1 dalimi ir 31 straipsniu.

44. Taryba, atsakiusi tik į ketvirtąjį klausimą, mano, kad Chartijos 20 straipsnyje užtikrintas lygybės principas netaikytinas tokiu atveju, kai muitinės deklaracija užpildyta netinkamai.

45. Iš esmės Komisija mano, kad Muitinės kodekso 66 straipsnio ir įgyvendinimo reglamento 251 straipsnio arba Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies taikymo sąlygos neįvykdytos. Be to, lygybės principas netaikytinas tokiu atveju, kuris nagrinėjamas pagrindinėje byloje.

C – Analizė

46. Pirma, reikėtų priminti, jog Muitinės kodekso 66 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad muitinės, priėmusios deklaranto parengtą muitinės deklaraciją, gali ją pripažinti negaliojančia neatsižvelgdamos į jos priimtumo principą, jeigu deklarantas įrodo, kad prekės toje deklaracijoje nurodytai muitinės procedūrai buvo deklaruotos per klaidą¹⁶. Tačiau Muitinės kodekso 66 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad deklaracija negali būti pripažinta negaliojančia išleidus prekes, išskyrus atvejus, nustatytus įgyvendinimo reglamento 251 straipsnyje.

47. Taigi, kaip pažymėjo Komisija, Muitinės kodekso 66 straipsnis netaikytinas pagrindinės bylos aplinkybėmis, kadangi neteigiama, jog muitinės deklaracijoje prekės specialiai įvežimo procedūrai, t. y. išleidimui į apyvartą, buvo deklaruotos per klaidą, o tik tvirtinama, kad minėtoje deklaracijoje per klaidą nurodytas ne tas prekių gavėjas, t. y. *Baltic Agro* vietoj *Magnet Group*.

48. Be to, kaip pažymėjo ir Estijos vyriausybė, Muitinės kodekso 78 straipsnio, pagal kurį nacionalinės muitinės gali atlikti klaidingos muitinės deklaracijos patikrinimą, taikymo sąlygos taip pat neįvykdytos, todėl pagrindinės bylos aplinkybėmis įrašas apie prekių gavėją neklaidingas.

49. Antra, svarbu priminti, kad Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos, kuriomis mokesčių mokėtojas dėl muitinės klaidos yra atleidžiamas nuo importo muitų išieškojimo išleidus prekes¹⁷.

50. Tačiau, kaip pažymėjo Komisija, pagrindinėje byloje neteigiama, kad nacionalinės muitinės padarė klaidą, nes prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo klausimas grindžiamas tik tuo, kad muitinės deklaracijoje klaidingai nurodytas prekių gavėjas. Taigi pareiga pateikti teisingą informaciją tenka deklarantui¹⁸.

51. Iš šių argumentų matyti, kad trečiasis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo klausimas susijęs su Sąjungos teisės nuostatomis, kurios, atsižvelgiant į šio teismo nurodytas faktines aplinkybes, akivaizdžiai netaikytinos pagrindinėje byloje. Manau, tokiomis sąlygomis šis trečiasis klausimas neaktualus, todėl į jį atsakyti nereikia.

52. Trečia, negalima teigti, kad vadovaujantis Chartijos 20 straipsnyje užtikrintos lygybės prieš įstatymą principu Sąjungos muitų teisės aktus galima pripažinti negaliojančiais, nes pagal juos neleidžiama pripažinti *Baltic Agro* deklaracijos negaliojančia ir dėl to taikyti Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnyje numatyto atleidimo nuo antidempingo muto.

16 — Žr. Sprendimą *DP grup* (C-138/10, EU:C:2011:587, 41 ir 42 punktai).

17 — Be kita ko, žr. Sprendimą *Beemsterboer Coldstore Services* (C-293/04, EU:C:2006:162).

18 — Žr. Sprendimą *DP grup* (EU:C:2011:587, 39 ir 40 punktai).

53. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės patikslino, kad reikėtų palyginti importuojančios įmonės, savo deklaracijoje kaip gavėją nurodžiusios pirmą nepriklausomą pirkėją Sąjungoje, ir importuojančios įmonės, savo deklaracijoje kaip gavėją nurodžiusios importuotoją, kuris pasinaudojo tarpininko paslaugomis, atvejį. Nevienodas požiūris susijęs su tuo, kad pirmoji įmonė atleidžiama nuo antidempingo maito, o antroji ne.

54. Šiuo aspektu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką vienodo požiūrio principu (Chartijos 20 ir 21 straipsniuose įtvirtintas bendrasis Sąjungos teisės principas¹⁹) draudžiama panašias situacijas vertinti skirtingai arba skirtingas – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas.

55. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo siūlomas palyginimas negali būti pripažintas pagrįstu. Iš tikrųjų negalima teigti, kad Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnyje numatytų formalių reikalavimų neįvykdžiusio importuotojo atvejis yra toks pat, kaip tuos reikalavimus įvykdžiusio importuotojo. Tačiau vadovaujantis Chartijos 20 straipsniu galbūt būtų galima prieštarauti minėtiems reikalavimams, jeigu būtų nustatyta, kad jie nepagrįsti, neteisėti arba akivaizdžiai neproporcingi, palyginti su teisės akto, kuriame jie nustatyti, tikslu. Vis dėlto iš bylos medžiagos nematyti, kad pagrindinėje byloje toks teiginys buvo suformuluotas, o išnagrinėjus šią nuostatą negalima daryti išvados, kad taip yra ir šiuo atveju.

56. Be to, neteigiama, kad *Baltic Agro* taikomas antidempingo maitas importuojamam amonio nitratai yra bendrojo maitų tarifo ir atitinkamai SESV 28 straipsnio 1 dalies ir 31 straipsnio pažeidimas. Todėl iš pateiktų argumentų matyti, kad reikalavimas sumokėti minėtą maitą galiausiai yra labiau Reglamento Nr. 661/2008 3 straipsnyje nustatytų reikalavimų nesilaikymo padarinys, o ne Sąjungos maitų taisyklių taikymas. Net jei *Baltic Agro* deklaracija būtų buvusi pripažinta negaliojančia ir *Baltic Agro* būtų galėjusi ištaisyti įrašą, kuriame kaip gavėja buvo nurodyta *Magnet Group*, bet kuriuo atveju pagrindinės bylos aplinkybėmis ji nebūtų galėjusi įvykdyti minėtų reikalavimų.

57. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į ketvirtąjį prejudicinį klausimą atsakyti taip, kad išnagrinėjus šį klausimą nenustatyta, jog koks nors aspektas būtų turėjęs poveikį Maitinės kodekso 66 straipsnio, siejamo su įgyvendinimo reglamento 251 straipsniu, nuostatų galiojimui atsižvelgiant į Chartijos 20 straipsnį ir SESV 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnį.

VI – Išvada

58. Darydamas išvadą siūlau Teisingumo Teismui į *Tartu Ringkonnakohus* pateiktus prejudicinius klausimus atsakyti taip:

1. 2008 m. liepos 8 d. Tarybos reglamento Nr. 661/2008, kuriuo po priemonių galiojimo termino peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 384/96 11 straipsnio 2 dalį ir po dalinės tarpinės peržiūros pagal 11 straipsnio 3 dalį importuojamam Rusijos kilmės amonio nitratai nustatomas galutinis antidempingo maitas, 3 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jame numatytas atleidimas nuo antidempingo maito, kuris taikomas 2008 m. liepos 4 d. Komisijos sprendime 2008/577/EB, kuriuo priimami išipareigojimai, susiję su antidempingo tyrimu dėl importuojamo Rusijos ir Ukrainos kilmės amonio nitrato, išvardytiems gamintojams ir eksportuotojams, taikomas tik prekėms, kurias pastarieji išsiuntė ir joms sąskaitas faktūras tiesiogiai išrašė pirmam nepriklausomam pirkėjui Europos Sąjungoje, kuris jų neperpardavė dar prieš jas deklaruodamas maitinėje.

19 — Žr., be kita ko, sprendimus *Akzo Nobel Chemicals ir Akros Chemicals / Europos Komisija* (C-550/07 P, EU:C:2010:512, 54 punktą) ir *Schaible* (C-101/12, EU:C:2013:661, 76 punktą).

2. Išnagrinėjus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo ketvirtąjį prejudicinį klausimą, nenustatyta, kad koks nors aspektas būtų turėjęs poveikį 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, iš dalies pakeisto 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006, 66 straipsnio, siejamo su 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92 įgyvendinimo nuostatas, iš dalies pakeisto 2009 m. balandžio 16 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 312/2009, 251 straipsniu, nuostatų galiojimui atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 straipsnį ir SESV 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnį.